

ÚSTAVNÍ SOUD

JOŠTOVA 8, 660 83 BRNO

Vážený pane,

Vaše podání ze dne 10. dubna 2006 bylo s ohledem na jeho charakter zaregistrováno v tzv. správním rejstříku. Determinuje to režim jeho vyřizování, odlišný od regulérního návrhu vztahujícího se k rozhodovací činnosti Ústavního soudu. S ohledem na vnitřní organizační strukturu Ústavního soudu spadá jeho vyřízení za těchto okolností do mé působnosti.

Obávám se, že očekávání, s jakým se na Ústavní soud obrácíte, vychází z ne zcela přesného pochopení jeho funkce a poslání, možností, současně ale i nepřekročitelných limitů, a že tudíž nemám jinou možnost, než Vás reakcí na ně nevyhnutelně zklamat. Ačkoli problematiku, která je předmětem Vašich starostí, navíc velmi přehledně a kultivovaně prezentovanou, nechci nijak bagatelizovat, přesto v takovém případě nemohu, než Vám sdělit, že obsah ani forma Vašeho podání neumožňují, aby na ně Ústavní soud bezprostředně reagoval jinak, než jen stručným sdělením a poučením.

Ústavní soud totiž, jako zcela specifický orgán ochrany ústavnosti, není součástí soustavy obecných soudů jako jakýsi superrevizní orgán automaticky nadaný absolutní autoritou vůči všem ostatním justičním složkám. Postup a následná rozhodnutí soudních orgánů mu proto přísluší hodnotit jen v poměrně úzce vymezeném okruhu otázek, a to ještě za formálně velmi přesně a poměrně přísně stanovených okolností, respektive rozhodnutí obecných soudů hodnotí z jiných hledisek, než z jakých vycházely ony. Do řízení dosud před obecnými soudy probíhajícího pak Ústavní soud, s výjimkou posuzování ústavní stížnosti směřující vůči průtahům, zásadně zasahovat nemůže.

Na Ústavní soud se můžete v zákoně č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) stanoveným způsobem a předepsanou formou obracet tehdy, jestliže bylo v zákoně presumovaným způsobem porušeno Vaše ústavně garantované základní právo nebo svoboda. Základním nástrojem k tomu není

„žádost o ústavní nález“ (ačkoli meritorně Ústavní soud skutečně rozhoduje nálezem), ale „ústavní stížnost“. To je však zcela specifický termín s tím, že ústavní se automaticky nestává každá prostá stížnost jen pouhým faktem, že je předložena Ústavnímu soudu.

Podmínky, které musí splňovat ústavní stížnost, již by se mohl Ústavní soud efektivně zabývat, jakož i některé širší souvislosti, jsou stručně shrnuty v písemné informaci, kterou pro Vaši potřebu k tomuto přípisu přikládám, jakkoli se zdá, že poučen jste již v tomto smyslu ze strany Ústavního soudu dvakrát byl. Dokonalá orientace v nich však může být případně nad síly práva neznalého laika. To patří k důvodům, proč jednou z těchto podmínek bylo zákonodárcem stanoveno povinné právní zastoupení stěžovatele příslušně vzdělaným profesionálem – advokátem, na němž musí Ústavní soud bezvýhradně trvat. Připouštím, že je to pro stěžovatele jistá komplikace, navíc zpravidla spojená s ne právě zanedbatelnými výlohami. Vedle suchého konstatování, že „zákon“ je kategoricky závazný i pro Ústavní soud samotný a žádné výjimky z něj tudíž nepřicházejí v úvahu, k tomu mohu dodat pouze tolik, že samotné řízení před Ústavním soudem již naopak – dost ojediněle – není nijak zpoplatněno. Za jistých okolností, mimo jiné odůvodňují-li to osobní a majetkové poměry stěžovatele, může k jeho návrhu Ústavní soud dokonce rozhodnout, že náklady nezbytného právního zastoupení zcela nebo zčásti zaplatí stát. Ve světle těchto okolností se pak myslím závazná právní úprava nejeví již tak tvrdě, jak je často vnímána, respektive kriticky komentována.

Přestože se jedná o problematiku poměrně složitou, věřím, že seznámíte-li se prostřednictvím přílohy, tedy alespoň orientačně, s citovanou právní úpravou a porovnáte-li ve světle těchto pro Vás patrně nových informací posláni Ústavního soudu, tak jak vyplývá z Ústavy ČR a ze „zákona“, s obsahem svého podání, pochopíte, že jinak, než právě jen tímto stručným, obecným poučením Ústavní soud na Vaše podání při nejlepším vůli reagovat nemůže.

Pro úplnost dodávám, že právním poradenstvím, respektive konzultacemi se Ústavní soud zabývat nemůže, respektive nesmí, neboť pro takovou aktivitu neexistuje opora v zákoně č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů. Souběžným, ryze praktickým důvodem je ale i skutečnost, že se jedná o vysoce kvalifikovanou, mimořádně citlivou činnost s mnoha individuálními prvky, které nelze spolehlivě a odpovědně postihnout bez systematického studia vyčerpávajících podkladů a znalosti širších souvislostí.

Zásadnost významu důsledného dodržování zákona, a to i ve zdánlivých maličkostech, spočívá především v tom, že prakticky jakékoli oficiální stanovisko Ústavního soudu k libovolnému právnímu problému má, zjednodušeně řečeno, potenciál precedentu. Nelze s nimi tudíž zacházet bez respektu k přísné formě upravující jejich genezi. Jinými slovy řečeno, názor či postoj Ústavního soudu k jakékoli právní otázce musí být, v podobě usnesení či nálezu, výsledkem jemu předcházejícího regulérního řízení před Ústavním soudem.

Jedná se o důsledně dodržovaný postoj Ústavního soudu s tím, že ojedinělé vybočení z této linie, jakkoli s vazbou ke konkrétním okolnostem je občas takové „pokusení“ poměrně intenzivní, by mohlo být oprávněně interpretováno a kritizováno jako vybočení z rámce stanovené působnosti a především porušení principu rovnosti,

neboť stejným způsobem by se za žádných okolností nedalo věnovat všem, kdož se na Ústavní soud se žádostí o radu či dokonce aktivní pomoc – intervenci obrací. Uznávám, že Vám toto stanovisko může případně, bez znalosti hlubších souvislostí, připadat jako „nesmyslně byrokratické“, věřte však prosím, že to není otázka neochoty či pohodlnosti, ale naopak věc principu, z něhož dost dobře nelze slevovat za žádných okolností.

Lituji, pokud jste se z objektivních příčin, které se mně snad podařilo alespoň zhruba vysvětlit, nedočkal reakce, ve kterou jste patrně doufal.

S pozdravem

ÚSTAVNÍ SOUD

Joštova 8

660 83 BRNO

25

JUDr. Petr Chládek
poradce pro správní agendu

Příloha: 1

K:

Stejnopis přípisu zaslat adresátovi obvykle.

Po vypravení vyznačit v rejstříku a založit.

Vypraveno dne :

28-04-2006

